

Ulkomaalaisen työntekijän palkkaaminen ja tarvittavat luvat

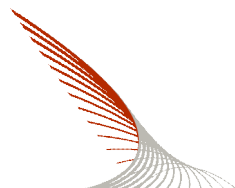
Ylitarkastaja Raisa Bernards

Maahanmuuttovirasto, maahanmuuttoyksikkö

Helsinki, 17.2.2011

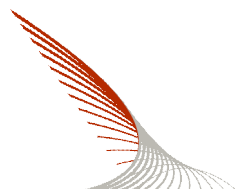
Ulkomaalaisen työnteko Suomessa

- edellyttää työntekijän oleskelulupaa (TTOL)
 - hakijana työntekijä tai työnantaja
 - hakemus jätetään edustustoon, paikallispoliisille tai työvoimatoimistoon
 - työvoimatoimisto tekee osapäätöksen, Maahanmuuttovirasto päätöksen
 - lakimies Sinikka Hyyppä Uudenmaan työlupayksiköstä kertoo tästä puolesta enemmän
- tietyissä tehtävissä voi työskennellä muulla oleskeluluvalla
- tietyissä tehtävissä voi työskennellä ilman oleskelulupaa

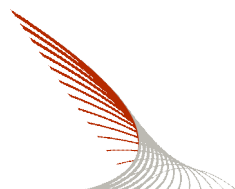
Työnteko muulla oleskeluluvalla (79 ja 80 §)

- normaali hakumenettely
 - vain hakija itse voi laittaa hakemuksen vireille
 - vain Maahanmuuttoviraston/paikallispoliisin päätös
- ei työvoimapolitiittista saatavuusharkintaa, koska kyse henkilöön liittyvästä erikoisosaamisesta
 - Maahanmuuttovirasto ratkaisee toimeentulon, luvan lajin ja pituuden
 - hakemuksen liitteeksi selvitykset työsopimuksesta, työtehtävästä, toimeentulosta, työsuhteen kestosta

Rajoittamaton työnteko-oikeus muun oleskeluluvan nojalla (79 §)

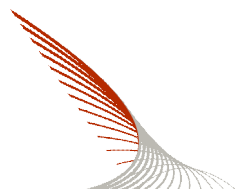
- Ulkomaalaisella on oikeus tehdä ansiotyötä Suomessa, jos hän on saanut Suomen myöntämän
 - pysyvän oleskeluluvan, P-EY-oleskeluluvan tai jatkuvan oleskeluluvan muulla kuin työnteen perusteella
 - oleskeluluvan perhesiteen perusteella
 - tilapäisen luvan tilapäisen suojelun/muun humanitaarisen maahanmuuton tai ihmiskaupan perusteella

Rajoittamaton työnteko-oikeus muun oleskeluluvan nojalla (79 §)...

- määräaikaisen oleskeluluvan Suomeen sillä perusteella, että hän toimii esim. ammattilaisurheilijana tai – valmentajana, uskonnollisen tai aatteellisen yhteisön palveluksessa tai ammattimaisesti tieteen, kulttuurin tai taiteen alalla, yrityksen yli- tai keskijohdossa taikka erityisosaamista vaativissa asiantuntijatehtävissä tai ammattimaisesti joukkoviestinnän alalla.

Huom! Työnteko-oikeus koskee vain yllä mainituissa tehtävissä työskentelyä. Jos henkilö luvan saatuaan haluaa työskennellä jollakin muulla ammattialalla, hän tarvitsee pääsääntöisesti työntekijän oleskeluluvan.

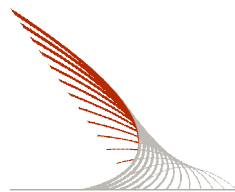

Erityisasiantuntijat (79 §)

- Vain hakija itse voi laittaa vireille, ei työnantaja
- Yleensä korkeakoulututkinto + kokemusta tehtävistä
 - voisi olla: arkkitehti, kaivosinsinööri, eläinlääkäri
 - ei ole: koodaaja, hissien korjausinsinööri
- Erityisasiantuntijan palkkaa ei ole määritelty
 - täytyy olla enemmän kuin Suomessa maksettava keskipalkka
 - suuntaa antava noin 3.000 euroa
 - palkan osaksi voidaan katsoa päivärahat, asuntoetu, puhelinetu, kertakorvaus jne.
 - Huom! Kulukorvaukset eivät ole osa palkkaa.
- Päätös noin 30 päivässä Migriin tulosta. Jos ei, miksi kestää? Vastaus yleensä: toimeentuloa ei ole ilmoitettu riittävän selkeästi (vain palkka kotimaassa, ei päivärahoja, ei asuntoetua jne....)

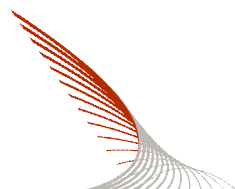
Rajoitettu työnteko-oikeus (80 §)

- Ulkomaalaisella on rajoitettu työnteko-oikeus Suomessa esimerkiksi, jos hän
 - on saanut oleskeluluvan opiskelua varten: a) tutkintoon sisältyvä työharjoittelu, opintoihin sisältyvä lopputyö ansiotyönä, b) 25 tuntia viikossa aikana, jolloin oppilaitoksessa järjestetään varsinaista opetusta (=lukuvuoden aikana) tai c) kokoaikainen työ sijoittuu aikaan, jolloin oppilaitoksessa ei järjestetä varsinaista opetusta (loma-ajat)
 - on saapunut Suomeen jonkin laitteen toimitussopimukseen liittyvän työn, kuten laitteen asennuksen tai sen käyttöön tarvittavan koulutuksen antamisen vuoksi ja työ kestää korkeintaan 6 kk

Oikeus työntekoon ilman oleskelulupaa (81 §)

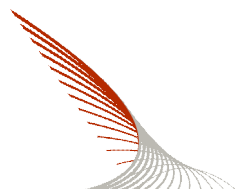
- Tietyissä tilanteissa ulkomaalainen voi tehdä Suomessa ansiotyötä ilman oleskelulupaa. Voimassa oleva viisumi on kuitenkin oltava, jos kyseessä ei ole viisumivapaan maan kansalainen.
- Työntekijän oleskelulupaa eivät tarvitse:
 - Tulkit, opettajat, asiantuntijat tai urheilutuomarit, jos kutsun tai sopimuksen nojalla ja enintään 3 kk.
 - Ammattitaitelijat, urheilijat (myös avustajat), jos kutsun tai sopimuksen nojalla ja enintään 3 kk.
 - Marjojen, hedelmien yms. poimijat, jotka ovat töissä enintään 3 kk.
 - Kansainvälistä suojelua hakeneet, jotka ovat hakemuksen jätettyään oleskelleet Suomessa 3 kk (on matkustusasiakirja) tai 6 kk (ei matkustusasiakirjaa).

Oikeus työntekoon ilman oleskelulupaa (81 §)...

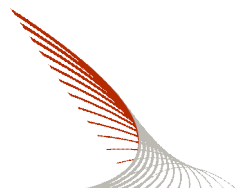
- Merimiehet kauppalausluetteloön ulkomaanliikenteessä toimivaksi merkityllä tai pääasiassa ulkomaisten satamien välillä liikennöivällä aluksella.
- Toisessa EU- tai ETA-valtiossa toimivan yrityksen vakituiset työntekijät, jotka suorittavat Suomessa tilapäistä hankinta- tai alihankintatyötä. Edellytyksenä on, että ulkomaalaisella on toisessa maassa voimassaolevat asianmukaiset oleskelu- ja työluvut (myös työn päätyttyä Suomessa).

Esim. Venäjän federaation kansalainen rakennusmies on töissä saksalaisessa yrityksessä, joka tarjoaa palvelua/urakkaa suomalaiselle yritykselle alihankintana (talon rakentaminen). Jos alihankintana tehtävä urakka kestää yli 3 kk, suositellaan luvan hakemista.

Oikeus työntekoon ilman oleskelulupaa...

- Jos samaa ammattialaa koskeva työntekijän oleskelulupahakemus tai elinkeinonharjoittajan jatko-oleskelulupahakemus on tehty aikaisemman oleskeluluvan voimassa ollessa, ulkomaalainen saa jatkaa työntekoa kunnes hakemus on ratkaistu.
- Jos jatko-oleskelulupahakemus työntekoa tai työnhakua varten on tehty aikaisemman opiskelua varten (45 § 1 mom. 3 kohta) myönnetyn oleskeluluvan voimassa ollessa, ulkomaalainen saa jatkaa aiemman oleskeluluvan nojalla tapahtunutta työntekoa tai aloittaa uuden työnteon (81a § 1 mom.).

Erinäisiä sekalaisia huomioita

- Kausityöntekijöiden hakemukset NYT vireille, jos päätökset halutaan ennen kauden alkua.
- Toisessa maassa myönnetty P-EY ei oikeuta suoraan työntekoon > vain 81 §:n mukaiset muillekin vapaat.
- Sekä työnantajan että hakijan kiirehtimispyynnöt ruuhkauttavat päätöksentekoa.
- Työnantaja ei voi laittaa vireille työntekijän perheenjäsenen oleskelulupahakemusta.

